ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2025/078/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Алтай хот
2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа

Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг

Утас: 99175677 Цахим хаяг:erdenechimegd@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: М.Атарцэцэг

Утас: 88984411 Цахим хаяг:atartsetsegm@audit.gov.mn

Аудитор: Н.Гэрэлмаа

Утас: 99782918 Цахим хаяг:gerelmaan@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82099
Утас: (976) 70 48 34 13,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2025. 02.21 № 26

танай ____________ -ны № ____________ -т

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМГИЙН НЭГДСЭН
ЭМНЭЛГИЙН ЗАХИРАЛ
Ш.МЭНДСАЙХАН ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 35,326.9 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, 1,862,628.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг үнэ төлбөргүй авч, 7,949,200.0 мянган төгрөгийн эмнэлгийн барилгыг хүлээн авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Орон нутгийн төсвөөс байгууллагын тогтмол зардлын санхүүжилтийг 298,390.6 мянган төгрөгийг дутуу олгосон байна. Байр ашиглалттай холбоотой зардлын өмнөх оны өр 697,424.1 мянган төгрөг, тайлант оны өр 834,643.5 мянган төгрөг байна.

8225020071

Даатгуулагчид үзүүлсэн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний төлбөр 14,005,099.7 мянган төгрөгийг нэхэмжилснээс 13,616,453.5 мянган төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авч 690,210.9 мянган төгрөг эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанарын болон төлбөрийн хяналтаар хасагдаж орлого төвлөрүүлэх боломжийг алдсан байна.

Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах санхүүжилтийн авлага 1,752,591.2 мянган төгрөг байна.

Өмнөх онд Эрүүл мэндийн яамнаас эрх шилжсэн "Мэс заслын вакум хагалгааны өрөөний засвар тоног төхөөрөмж"-ийн тендерийн сонгон шалгаруулалт хийгдэж, тайлант онд тус ажлын 30.0 хувийн урьдчилгаа санхүүжилтийг олгон ажил гэрээний дагуу эхэлсэн байна. Ажлын гэрээний хугацаа 2025 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдөр дууссан боловч гэрээг дүгнээгүй, ажлын гүйцэтгэлийг хүлээж аваагүй байна.

Бусад асуудал

Тайлант онд 2024 оны 6 дугаар сарын 7-ны Төлөөлөн удирдах зөвлөлийн хурлаар нэгдсэн эмнэлгийн үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг 8 чиг үүрэг, 18 зорилгын хүрээнд 115 арга хэмжээг батлуулсан бөгөөд 65 арга хэмжээ 100.0 хувь, 28 арга хэмжээг 90.0-99.0 хувь, 14 арга хэмжээг 70.0-90.0 хувь, 8 арга хэмжээг 50.0-69.0 хувтай хэрэгжүүлсэн бөгөөд нийт үнэлгээг хангалттай гэж дүгнэсэн.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г.ГҮНЖИДМАА

Нэг. Хараат бус аудиторын дүгнэлт /Баталгаажсан хувийг оруулах/

Хоёр.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан (төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**3,808,788,450.38**	**3,447,774,918.00**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	478,559,671.89	65,625,215.61
311	**Кассанд байгаа бэлэн мөнгө**	478,559,671.89	65,625,215.61
31110	Төгрөг	478,559,671.89	65,625,215.61
33	**АВЛАГА**	1,714,561,165.08	1,787,850,965.52
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	700,411.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	1,363,955,051.00	1,752,591,221.30
335	**Бусад авлага**	350,606,114.08	34,559,333.22
3351	Байгууллагаас авах авлага	348,629,450.86	23,426,570.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,976,663.22	11,132,763.22
34	**УРЬДЧИЛГАА**	-	429,314,050.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	-	429,314,050.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	1,615,667,613.41	1,164,984,686.87
351	**Түүхий эд материал**	806,199,816.38	638,825,193.20
35110	Тусгай зориулалттай материал	64,906,502.00	136,079,764.00
35130	Эм боох материал	741,293,314.38	502,745,429.20
354	**Хангамжийн материал**	809,467,797.03	526,159,493.67
35410	Бичиг хэргийн материал	10,474,070.00	12,196,130.00
35420	Аж ахуйн материал	52,894,020.00	33,737,640.95
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	2,165,098.00	-
35440	Түлш, шатах тослох материал	2,751,706.13	3,797,685.81
35450	Барилгын засварын материал	1,642,500.00	4,720,000.00
35460	Хүнсний материал	12,943,660.00	6,798,750.00
35470	Бусад хангамжийн материал	726,596,742.90	464,909,286.91
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**19,258,691,257.80**	**26,619,438,881.13**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	19,258,691,257.80	26,619,438,881.13
392	**Биет хөрөнгө**	18,816,131,116.07	26,185,121,270.00
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	13,308,913,658.14	21,258,113,658.14
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,601,524,872.80)	(1,994,190,927.20)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	696,104,866.00	1,179,845,343.80
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(333,049,781.26)	(406,801,469.26)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	10,191,259,180.29	11,170,515,458.29
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,766,883,068.25)	(5,443,446,453.87)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	483,317,754.55	711,930,642.55
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(162,006,620.60)	(290,844,982.45)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,508,500.00	2,508,500.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,508,500.00)	(2,508,500.00)
393	**Биет бус хөрөнгө**	442,560,141.73	434,317,611.13
39301	Програм хангамж	34,756,622.00	34,756,622.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,796,480.27)	(19,039,010.87)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	418,600,000.00	418,600,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**23,067,479,708.18**	**30,067,213,799.13**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**1,429,230,300.85**	**993,283,529.05**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	1,429,230,300.85	993,283,529.05
413	**Өглөг**	1,429,230,300.85	993,283,529.05
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	1,330,228,957.25	967,396,740.22
4136	**Бусад өглөг**	99,001,343.60	25,886,788.83
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	60,571,843.60	14,284,838.13
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	38,429,500.00	662,861.20
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	-	10,908,974.08
41366	Дансны өглөг /ТӨҮГ/	-	30,115.42

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**21,638,249,407.33**	**29,073,930,270.08**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	21,638,249,407.33	29,073,930,270.08
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	8,279,908,710.20	8,279,908,710.20
51101	Өмч: - төрийн	8,279,908,710.20	8,279,908,710.20
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	9,530,000,088.85	16,965,680,951.60
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	9,530,000,088.85	9,530,000,088.85
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	7,435,680,862.75
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,828,340,608.28	3,828,340,608.28
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**23,067,479,708.18**	**30,067,213,799.13**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**14,300,811,171.81**	**24,956,535,880.88**
1340	**НД-ын сангийн төсвөөс санхүүжих**	10,401,994,515.00	14,005,099,698.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,281,919,265.00	10,951,436,182.88
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	343,501,400.00	380,222,290.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,938,417,865.00	1,044,606,288.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,616,897,391.81	9,526,607,604.88
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	10,401,994,515.00	14,005,099,698.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**14,124,321,419.49**	**17,520,855,018.13**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**14,124,321,419.49**	**17,520,855,018.13**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	14,115,997,859.49	17,509,946,318.13
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	6,066,173,420.23	8,220,639,161.50
210101	Үндсэн цалин	3,284,458,879.23	4,864,387,887.05
210102	Нэмэгдэл	1,885,013,334.00	2,462,346,761.61
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	201,015,000.00	319,212,321.37
210104	Урамшуулал	695,686,207.00	574,692,191.47
2102	**АО-с НД-д төлөх шимтгэл**	765,153,262.81	1,049,162,764.31
210201	Тэтгэврийн даатгал	572,498,162.81	709,550,861.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	48,163,800.00	84,982,251.40
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	38,531,000.00	42,426,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,632,800.00	42,426,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	96,327,500.00	169,776,051.86
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой зардал**	1,606,384,975.66	1,866,652,890.81
210301	Гэрэл, цахилгаан	115,263,578.84	117,970,185.32
210302	Түлш, халаалт	798,964,084.82	986,008,705.49
210303	Цэвэр, бохир ус	692 ,157,312.00	762,674,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	302,788,301.13	802,530,973.71
210401	Бичиг хэрэг	29,031,850.00	28,460,755.00
210402	Тээвэр, шатахуун	134,131,164.00	143,338,255.32
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,723,664.06	11,364,070.40
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	6,058,095.00	38,377,140.05
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	107,194,175.00	83,128,190.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	00.00	378,000.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	14,649,353.07	497,484,562.94
2105	**Нормативт зардал**	2,819,060,766.97	3,135,920,907.33
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,587,350,546.97	2,833,521,597.33
210502	Хоол, хүнс	217,800,620.00	280,435,260.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	13,909,600.00	21,964,050.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	72,064,470.00	83,223,252.00
210604	Урсгал засвар	72,064,470.00	83,223,252.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	34,113,400.00	39,137,500.00
210702	Дотоод албан томилолт	34,113,400.00	39,137,500.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээ**	22,507,144.00	32,616,848.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,074,500.00	9,991,128.00

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,357,800.00	7,452,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,344,350.00	3,485,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	481,264.00	559,868.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	341,000.00	332,772.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,807,450.00	4,867,000.00
210807	Газрын төлбөр	862,070.00	3,325,970.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	2,188,000.00	00.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	6,050,710.00	2,602,310.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	2,427,752,118.69	2,280,062,020.47
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	2,427,752,118.69	2,280,062,020.47
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	8,323,560.00	10,908,700.00
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	8,323,560.00	10,908,700.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	8,323,560.00	10,908,700.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**176,489,752.32**	**7,435,680,862.75**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**176,489,752.32**	**7,435,680,862.75**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**11,326,926,800.00**	**15,032,297,745.70**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**2,265,323,065.00**	**1,415,834,218.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	2,265,323,065.00	1,415,834,218.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	2,265,323,065.00	1,415,834,218.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	326,905,200.00	371,227,930.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,938,417,865.00	1,044,606,288.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**9,061,603,735.00**	**13,616,463,527.70**
1340	**Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих**	9,061,603,735.00	13,616,463,527.70
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	9,061,603,735.00	13,616,463,527.70
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**10,790,819,278.11**	**15,415,832,301.98**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**10,790,819,278.11**	**15,415,832,301.98**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**10,786,415,278.11**	**15,402,185,041.98**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	6,100,010,228.12	8,198,823,996.45
210101	Үндсэн цалин	3,226,833,274.66	4,506,473,118.27
210102	Нэмэгдэл	2,323,123,988.98	2,745,230,376.68
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	200,727,860.76	381,801,800.00
210104	Урамшуулал	349,325,103.72	565,318,701.50
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	731,828,300.00	1,060,670,500.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	539,173,200.00	721,256,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	48,163,800.00	84,853,600.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	38,531,000.00	42,426,800.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	9,632,800.00	42,426,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	96,327,500.00	169,707,300.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	1,366,606,746.84	1,740,644,047.44
210301	Гэрэл, цахилгаан	104,053,083.84	115,080,729.89
210302	Түлш, халаалт	710,909,641.00	926,193,609.55
210303	Цэвэр, бохир ус	551,644,022.00	699,369,708.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	246,815,430.59	321,867,315.87
210401	Бичиг хэрэг	22,053,050.00	24,676,375.00
210402	Тээвэр, шатахуун	126,463,400.00	146,593,102.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,624,730.59	11,422,248.87
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	5,000,000.00	13,820,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	81,674,250.00	125,355,590.00
2105	**Нормативт зардал**	2,209,954,076.56	3,463,591,530.22

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,011,181,541.56	3,125,780,991.42
210502	Хоол, хүнс	176,214,135.00	303,823,738.80
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	22,558,400.00	33,986,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	76,811,912.00	530,907,264.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	7,881,300.00	440,404,864.00
210604	Урсгал засвар	68,930,612.00	90,502,400.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	28,550,800.00	44,700,100.00
210702	Дотоод албан томилолт	28,550,800.00	44,700,100.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	25,837,784.00	40,980,288.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,725,000.00	10,340,628.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,357,800.00	7,452,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,344,350.00	3,485,800.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	481,264.00	449,100.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	341,000.00	332,772.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,807,450.00	4,867,000.00
210807	Газрын төлбөр	862,070.00	3,325,970.00
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	2,188,000.00	110,768.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	9,730,850.00	10,616,250.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**4,404,000.00**	**13,647,260.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	4,404,000.00	13,647,260.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	4,404,000.00	13,647,260.00
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**536,107,521.89**	**(382,974,751.28)**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**63,622,300.00**	**29,399,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**63,622,300.00**	**29,399,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	63,622,300.00	29,399,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	63,622,300.00	29,399,900.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(63,622,300.00)**	**(29,399,900.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	472,485,221.89	(412,934,456.28)
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	6,074,450.00	478,559,671.89
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	478,559,671.89	65,625,215.61

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	8,279,908,710.20	3,828,340,608.28	9,530,000,088.85	21,638,249,407.33
2	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	8,279,908,710.20	3,828,340,608.28	9,530,000,088.85	21,638,249,407.33
3	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	7,435,680,862.75	7,435,680,862.75
4	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	8,279,908,710.20	3,828,340,608.28	16,965,680,951.60	29,073,930,270.08

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан-Улсын төсөв (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**14,859,733,600.00**	**14,413,222,801.98**	**446,510,798.02**	97.0
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**14,859,733,600.00**	**14,413,222,801.98**	**446,510,798.02**	97.0
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**14,845,184,700.00**	**14,399,575,541.98**	**445,609,158.02**	97.0
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**8,397,622,800.00**	**8,198,823,996.45**	**198,798,803.55**	97.6
210101	Үндсэн цалин	4,706,908,700.00	4,506,473,118.27	**200,435,581.73**	95.7
210102	Нэмэгдэл	2,913,001,300.00	2,745,230,376.68	**167,770,923.32**	94.2
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	381,801,800.00	381,801,800.00	-	100.0
210104	Урамшуулал	395,911,000.00	565,318,701.50	**(169,407,701.50)**	142.8
2102	**АО-с НД-д төлөх шимтгэл**	**1,060,670,500.00**	**1,060,670,500.00**	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	721,256,000.00	721,256,000.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	84,853,600.00	84,853,600.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	42,426,800.00	42,426,800.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	42,426,800.00	42,426,800.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	169,707,300.00	169,707,300.00	-	100.0
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**1,155,591,300.00**	**708,634,647.44**	**446,956,652.56**	61.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	458,167,100.00	11,210,495.62	**446,956,604.38**	2.4
210302	Түлш, халаалт	298,054,400.00	298,054,443.82	**(43.82)**	100.0
210303	Цэвэр, бохир ус	399,369,800.00	399,369,708.00	**92.00**	100.0
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**255,203,500.00**	**321,867,315.87**	**(66,663,815.87)**	126.1
210401	Бичиг хэрэг	25,000,000.00	24,676,375.00	**323,625.00**	98.7
210402	Тээвэр, шатахуун	117,549,500.00	146,593,102.00	**(29,043,602.00)**	124.7
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	8,487,000.00	11,422,248.87	**(2,935,248.87)**	134.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	21,667,000.00	13,820,000.00	**7,847,000.00**	63.8
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	82,500,000.00	125,355,590.00	**(42,855,590.00)**	151.9
2105	**Нормативт зардал**	**2,999,224,900.00**	**3,468,391,530.22**	**(469,166,630.22)**	115.6
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	2,737,709,400.00	3,130,580,991.42	**(392,871,591.42)**	114.4
210502	Хоол, хүнс	231,515,500.00	303,823,738.80	**(72,308,238.80)**	131.2
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	30,000,000.00	33,986,800.00	**(3,986,800.00)**	113.3
2106	**Эд хогшил, урсгал засвар**	**887,000,000.00**	**555,507,164.00**	**331,492,836.00**	62.6
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	859,000,000.00	465,004,764.00	**393,995,236.00**	54.1
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	3,000,000.00	0	**3,000,000.00**	0.0
210604	Урсгал засвар	25,000,000.00	90,502,400.00	**(65,502,400.00)**	362.0
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**35,430,100.00**	**44,700,100.00**	**(9,270,000.00)**	126.2
210702	Дотоод албан томилолт	35,430,100.00	44,700,100.00	**(9,270,000.00)**	126.2
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр**	**54,441,600.00**	**40,980,288.00**	**13,461,312.00**	75.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	9,000,000.00	10,340,628.00	**(1,340,628.00)**	114.9
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	7,452,000.00	7,452,000.00	-	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	3,487,500.00	3,485,800.00	**1,700.00**	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	449,100.00	449,100.00	-	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	341,000.00	332,772.00	**8,228.00**	97.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	4,867,000.00	4,867,000.00	-	100.0
210807	Газрын төлбөр	3,526,000.00	3,325,970.00	**200,030.00**	94.3
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	14,500,000.00	110,768.00	**14,389,232.00**	0.8
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	10,819,000.00	10,616,250.00	**202,750.00**	98.1
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**14,548,900.00**	**13,647,260.00**	**901,640.00**	93.8

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**14,548,900.00**	**13,647,260.00**	**901,640.00**	93.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,548,900.00	13,647,260.00	**901,640.00**	93.8
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**14,859,733,600.00**	**14,000,288,345.70**	**859,445,254.30**	94.2
33	**НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС САНХҮҮЖИХ**	**14,042,809,400.00**	**13,616,463,527.70**	**426,345,872.30**	97.0
330002	ЭМД-ын сангаас санхүүжих	14,042,809,400.00	13,616,463,527.70	**426,345,872.30**	97.0
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**816,924,200.00**	**383,824,818.00**	**433,099,382.00**	47.0
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	324,240,400.00	371,227,930.00	**(46,987,530.00)**	114.5
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	12,596,500.00	12,596,888.00	**(388.00)**	100.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	478,559,671.89	0	**478,559,671.89**	0.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0	478,559,671.89		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0	65,625,215.61		
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1**	**1**	-	100.0
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**315**	**315**	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	249	249	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	65	65	-	100.0
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**315**	**315**	-	100.0

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан (төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	хувь
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,330,409,400**	**1,032,009,400**	**298,400,000**	**77.6**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,330,409,400**	**1,032,009,400**	**298,400,000**	**77.6**
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,330,409,400	1,032,009,400	298,400,000	77.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	110,400,000.00	103,870,234.27	6,529,765.73	94.1
210302	Түлш, халаалт	820,009,400.00	628,139,165.73	191,870,234.27	76.6
210303	Цэвэр, бохир ус	400,000,000.00	300,000,000.00	100,000,000.00	75.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	**1,330,409,400.00**	**1,032,009,400.00**	**298,400,000.00**	**77.6**
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,330,409,400.00	1,032,009,400.00	298,400,000.00	77.6
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,330,409,400.00	1,032,009,400.00	298,400,000.00	77.6

Гурав. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

3.1 Аудитаар 11,480,155.0 мянган төгрөгийн бүртгэл тайлагналын алдаа[1]-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Залруулсан алдаа:

- **Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой:**
- Санхүүгийн байдлын тайланд ажиллагчидтай холбогдсон авлагыг 700.4 мянган төгрөгөөр, эм боох материалыг 318.6 мянган төгрөгөөр,
- Машин тоног төхөөрөмжийн хуримтлагдсан элэгдлийг 1,757,299.0 мянган төгрөгөөр,
- Бараа үйлчилгээний зардлын өглөгийг 103.1 мянган төгрөгөөр, татварын өглөгийг 8,148.4 мянган төгрөгөөр,

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

- Дансны өглөгийг 30.1 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу тайлагнасан,
- Санхүүгийн байдлын тайланд машин тоног төхөөрөмжийг 316.2 мянган төгрөгөөр, тайлант үеийн үр дүнг 1,764,039.2 мянган төгрөгөөр тус тус илүү тайлагнасан,
- Үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг 7,949,200.0 мянган төгрөгөөр дутуу,
- Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилтийг 7,949,200.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" заалтыг зөрчсөн байна.

Залруулагдаагүй нийт 156,182.6 мянган төгрөгийн зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага тул “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 156,182.6 мянган төгрөгийн 15 зөрчил[2] илэрсэнд 2 төлбөрийн акт, зөрчил арилгах, давтан гаргахгүй байх 6 албан шаардлага, 7 зөвлөмжийг хүргүүлсэн.

5.2 Төлбөрийн акт

1. Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас иргэдийг шагнахад 150.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах; Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", "Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

<u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Төсвийн орлого болгох төлбөрийн акт тогтоосон.

2. "Жи гоулд" ХХК-тай байгуулсан "Нэгдсэн эмнэлгийн өргөтгөлийн шинэ барилгын зориулалтын 2 өрөөг вакум мэс заслын өрөө болгон засварлан тоноглох, тоног төхөөрөмж нийлүүлэх" ажлын гэрээний хугацаа 2025 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдөр дууссан байхад гэрээний дагуу алданги төлүүлээгүй. Аудит хийсэн өдрөөр тооцоход 6 хоногийн алданги 12,519.4 мянган төгрөгийг гүйцэтгэгч байгууллагаар төлүүлээгүй нь Төсвийн тухай хуулийн 41 дүгээр зүйлийн 41.2.6-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний гүйцэтгэлийн санхүүжилтийг бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны гэрээ, төлбөрийн хуваарийг үндэслэн санхүүжүүлэх", "Нэгдсэн эмнэлгийн өргөтгөлийн шинэ барилгын зориулалтын 2 өрөөг вакум мэс заслын өрөө болгон засварлан тоноглох, тоног төхөөрөмж нийлүүлэх" гэрээний 5.8-т "Гэрээний хугацаанд тоног төхөөрөмж болон ажлыг гүйцэтгээгүй, хэсэгчлэн нийлүүлээгүй тохиолдолд захиалагч талд нийлүүлээгүй үнийн дүнгээс хоног тутамд 0.5 хувийн алданги төлнө", 2.1-т "Гэрээний хугацаа: 2024 оны 11 дүгээр сарын 04-ний өдрөөс 2025 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдрийг хүртэл 90 /хоног/ -ийн хугацаатай байна" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

---

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Шийдвэрлэсэн нь: Алдангийг байгууллагын дансанд төвлөрүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон.

5.3 Албан шаардлага

1. Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас өмнөх оны өр болох ахмадын хүлээн авалтын зардалд анхан шатны баримт дутуу 4,158.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах; Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.3-т "хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох", " Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас өмнөх оны өр төлж байгаа зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

2. Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслийн зардлаас 4,800.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж,12,080.0 мянган төгрөгийн хагалгааны төлбөрийг тус тус олгосон нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах"; 41 дүгээр зүйлийн 41.2.2-т "батлагдсан төсвийн хүрээнд зарлага гаргах"; Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалын хавсралт "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслийн зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчин гүйлгээ хийж байгаа зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

3. Урсгал засварын зардлаас 90,502.4 мянган төгрөгийн материалыг шууд худалдан авсан байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.4-т "Төсвийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаа хууль тогтоомжийн дагуу зохион байгуулагдаагүй бол төсвөөс санхүүжилт гаргахыг хориглоно.", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1-т "Захиалагч дараах үндэслэлээр аж ахуй эрхлэгчдийн дунд хэлэлцээ хийх замаар гэрээ шууд байгуулж болно" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Босго үнээс давсан төсөвт өртөг бүхий урсгал засварын зардалд худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахгүй байгаа зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

4. Жилийн эцсийн үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг хийсэн боловч тооцоо бодолт хангалтгүй, 55,773.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1-т "Хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллого хийх зохион байгуулалтын асуудлыг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага, ерөнхий нягтлан бодогч нар хариуцна", 20.2.6-т "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж,

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хөрөнгийн тооллого зөрүүтэй хийгдсэн, тооцоо бодоогүй зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

5. Санхүүгийн тайланд 1-с дээш жилийн насжилттай он дамнасан 21,679.7 мянган төгрөгийн хувь хүнээс авах авлага бүртгэлтэй нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-т "төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.5-т "хуваарьт болон хугацаа хэтэрсэн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж өр төлбөр барагдуулах төлөвлөгөө, хуваарь баталж хэрэгжүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Санхүүгийн тайланд байгаа өмнөх онуудын авлагыг барагдуулахгүй байгаа зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

6. Туслах үйл ажиллагааны орлогоос 197,821.7 мянган төгрөгийг байгууллагын кассаар дамжуулан хураан авсан боловч орлогыг мөнгөн кассын журамд заасан хугацаанд дансанд тушаагаагүй, кассын тайлан зөрүүтэй, кассаас 9,707.0 мянган төгрөгийг донорын урамшуулал, онгоцны билет, кассын программын зардалд шууд зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-т "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах", Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам"-ын 2.6-т "Төсвийн байгууллага үндсэн болон туслах үйл ажиллагаа (бусад орлого)-наас орох орлогыг мөнгөн касстаа бэлнээр хүлээн авч энэхүү орлогыг / түүнийг шууд захиран зарцуулах эрхгүй / ажлын дараагийн өдөрт багтаан кассын нярав Төрийн сан дахь бүртгэлийн дансанд тушаана", 8.2-т "шалгалтаар зөрчил, дутагдал илэрвэл мөнгөн кассын нярав болон холбогдох албан тушаалтанд хуульд заасны дагуу хариуцлага тооцож, зөрчлийг барагдуулна" гэж заасантай нийцэхгүй, үнэн зөв байх, эрх ба үүрэг, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Кассын орлогыг журамд заасан хугацаанд дансанд төвлөрүүлэхгүй, бэлнээр шууд зарцуулж байгаа зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Нийгмийн даатгалд цалинг 20,848.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнаж 1,417.3 мянган төгрөгийн авлага үүсгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т "Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу нягтлан бодох бүртгэл хөтөлнө", 8 дугаар зүйлийн 8.2-т "Энэ хуулийн 4.4-т заасан байгууллага нь Төсвийн тухай хуулийн 26.3-т нийцүүлэн нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

гаргана.", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 32 хуулийн 32.2.2-т "орон тоо болон цалин хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогын бүрэлдэхүүнийг үнэн зөв тодорхойлж, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг энэ хуулиар тогтоосон хувь хэмжээгээр ногдуулж, сар бүр нийгмийн даатгалын санд төлөх"-тэй нийцэхгүй байна.

__Өгсөн зөвлөмж:__ Цалинг нийгмийн даатгалд зөрүүгүй тайлагнах, авлагыг барагдуулах ажлыг зохион байгуулах.

__Илрүүлэлт:__

Эрүүл мэндийн даатгалын цахим системд илгээсэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний мэдээлэл, нэхэмжилсэн дүнгээс чанарын болон төлбөрийн хяналтаар 690,210.9 мянган төгрөг хасагдсан, орлогыг бүрэн төвлөрүүлээгүй нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-т "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах"; 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх"; Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1-т "Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага дараах эрх, үүрэгтэй: 13.1.1.даатгуулагчид үзүүлсэн энэ хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний зардлын төлбөрийг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлүүлэх"; 13.1.6-д "эрүүл мэндийн даатгалын сангаас төлүүлэх даатгуулагчийн төлбөрийн тайлан тооцоо, холбогдох баримт бичгийг үнэн зөв, цаг хугацаанд нь гаргаж эрүүл мэндийн даатгалын байгууллагад ирүүлэх" заалттай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, тасалбар болголт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

__Өгсөн зөвлөмж:__ Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний зардлын төлбөрийг нэхэмжлэхдээ даатгуулагчийн төлбөрийн тооцоо, холбогдох мэдээллийг үнэн, зөв, цаг хугацаанд нь цахим системд бүртгэж, үйлчилгээний орлогыг бүрэн төвлөрүүлэн, байгууллагын үйл ажиллагааны үр нөлөөг дээшлүүлж, дотоод хяналтыг сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллах.

__Илрүүлэлт:__
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэлд биет тооллого хийхэд 90.4 мянган төгрөгийн эмийн хугацаа дуусан байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-т "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах"; 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх" заалттай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, тасалбар болголт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

__Өгсөн зөвлөмж:__ Эм эмнэлгийн хэрэгсэлд тооллого хийж, хугацаа дуусаж байгаа эмийн бүртгэлийг хөтөлж, хяналтыг сайжруулах арга хэмжээ авч ажиллах.

__Илрүүлэлт:__
Хөрөнгийн биет тооллогоор эвдэрсэн, цаашид ашиглах боломжгүй болсон 4 автомашин байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.1-т "төсвийн байгууллагын өдөр тутмын үйл ажиллагааг удирдах"; 16.5.4-т "төсвийн байгууллагын үйл ажиллагааны үр дүнг дээшлүүлэх"; Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1-т "Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж, акт тогтоон устгаж болно" заалттай тус тус нийцэхгүй, санхүүгийн тайлагналын иж бүрэн, тасалбар болголт, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Цаашид ашиглах боломжгүй болсон автомашиныг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд шийдвэрлэх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 9 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Говь-Алтай аймаг дахь
ТӨРИЙН АУДИТЫН
ГАЗАР

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл:

4.1 Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдааны утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
								Залруулсан		Залруулаагүй			
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	тоо	Дүн	тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг	Санхүүгийн байдлын тайланд ажиллагчидтай холбогдсон авлагыг 700.4 мянган төгрөгөөр, эм боох материалыг 318.6 мянган төгрөгөөр, машин тоног төхөөрөмжийн хуримтлагдсан элэгдлийг 1,757,299.0 мянган төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний зардлын өглөгийг 103.1 мянган төгрөгөөр, татварын өглөгийг 8,148.4 мянган төгрөгөөр, дансны өглөгийг 30.1 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу тайлагнасан.	1	1,766,599.6	-	-	1	1,766,599.6	1	1,766,599.6	-	-	-	-
	Санхүүгийн байдлын тайланд машин тоног төхөөрөмжийг 316.2 мянган төгрөгөөр, тайлант үеийн үр дүнг 1,764,039.2 мянган төгрөгөөр тус тус илүү тайлагнасан.	1	1,764,355.4	-	-	1	1,764,355.4	1	1,764,355.4	-	-	-	-
	Үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлогыг 7,949,200.0 мянган төгрөгөөр дутуу, Засгийн газрын, Засаг даргын нөөц хөрөнгийн санхүүжилтийг 7,949,200.0 мянган төгрөгөөр илүү тайлагнасан.	1	7,949,200.0	-	-	1	7,949,200.0	1	7,949,200.0	-	-	-	-
Дүн		**3**	**11,480,155.0**	**-**	**-**	**3**	**11,480,155.0**	**3**	**11,480,155.0**		**-**	**-**	**-**

Говь-Алтай аймаг дахь
ТӨРИЙН АУДИТЫН
ГАЗАР

4.2 Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл **/мянган төгрөгөөр/**

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас иргэдийг шагнахад 150.0 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	1	150.00	1	150.00	-	-	-	-	-	-
	"Жи гоулд" ХХК-тай байгуулсан "Нэгдсэн эмнэлгийн өргөтгөлийн шинэ барилгын зориулалтын 2 өрөөг вакум мэс заслын өрөө болгон засварлан тоноглох, тоног төхөөрөмж нийлүүлэх" ажлын гэрээний хугацаа 2025 оны 02 дугаар сарын 05-ны өдөр дууссан байхад гэрээний дагуу алданги төлүүлээгүй. Аудит хийсэн өдрөөр тооцоход 6 хоногийн алданги 12,519.4 мянган төгрөгийг гүйцэтгэгч байгууллагаар төлүүлээгүй байна.	1	12,519.40	1	12,519.40	-	-	-	-	-	-
	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшууллын зардлаас өмнөх оны өр болох ахмадын хүлээн авалтын зардалд анхан шатны баримт дутуу 4,158.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.	1	4,158.40	-	-	1	4,158.40	-	-	-	-
	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгслийн зардлаас 4,800.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж,12,080.0 мянган төгрөгийн хагалгааны төлбөрийг тус тус олгосон.	1	16,880.00	-	-	1	16,880.00	-	-	-	-
	Урсгал засварын зардлаас 90,502.4 мянган төгрөгийн материалыг шууд худалдан авсан байна.	1	90,502.40	-	-	1	90,502.40	-	-	-	-

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

	Жилийн эцсийн үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг хийсэн боловч тооцоо бодолт хангалтгүй, 55,773.6 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байна.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг	Санхүүгийн тайланд 1-с дээш жилийн насжилттай он дамнасан 21,679.7 мянган төгрөгийн хувь хүнээс авах авлага бүртгэлтэй байна.	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-
	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос 197,821.7 мянган төгрөгийг байгууллагын кассаар дамжуулан хураан авсан боловч орлогыг мөнгөн кассын журамд заасан хугацаанд дансанд тушаагаагүй, кассын тайлан зөрүүтэй, кассаас 9,707.0 мянган төгрөгийг донорын урамшуулал, онгоцны билет, кассын программын зардалд шууд зарцуулсан байна.	1	9,707.00	-	-	1	9,707.00	-	-	-	-
	Нийгмийн даатгалд цалинг 20,848.1 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнаж 1,417.3 мянган төгрөгийн авлага үүсгэсэн.	1	22,265.40	-	-	-	-	1	22,265.40	-	-
	Эрүүл мэндийн даатгалын цахим системд илгээсэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний мэдээлэл, нэхэмжилсэн дүнгээс чанарын болон төлбөрийн хяналтаар 690,210.9 мянган төгрөг хасагдсан байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэлд биет тооллого хийхэд 90.4 мянган төгрөгийн эмийн хугацаа дуусан байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг	Хөрөнгийн биет тооллогоор эвдэрсэн, цаашид ашиглах боломжгүй болсон 4 автомашин байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

	Өмнөх онд үүссэн өр төлбөрийг төсөвт тусгаагүйгээс шалтгаалсан он дамнасан өр төлбөрийг төлж тайлант онд 993,283.5 мянган төгрөгийн өр төлбөрийг нэмж үүсгэсэн байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Дүн		**13**	**156,182.60**	**2**	**12,669.40**	**6**	**121,247.80**	**5**	**22,265.4**	**-**	**-**

4.3 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал **/мянган төгрөгөөр/**

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Нийт алдаа, зөрчлийн дүн		Үүнээс:							
		Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн	
				Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Говь-Алтай аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг	"Жи гоулд" ХХК-тай байгуулсан "Нэгдсэн эмнэлгийн өргөтгөлийн шинэ барилгын зориулалтын 2 өрөөг вакум мэс заслын өрөө болгон засварлан тоноглох, тоног төхөөрөмж нийлүүлэх" ажлын гэрээний хугацаа дууссан, гэрээг дүгнээгүй, ажлын гүйцэтгэлийг хүлээж аваагүй, үе шатны ажлын хуваарийг батлаагүй, 70.0 хувийн санхүүжилтийг олгохдоо ажлын гүйцэтгэлийг үндэслээгүй байна.	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Шилэн дансны цахим хуудсанд мэдээлбэл зохих 22,007,335.2 мянган төгрөгийн 580 мэдээллээс, цалингаас бусад 5 саяас дээш орлого, зарлагын гүйлгээний 2,713,530.6 мянган төгрөгийн төгрөгийн 72 мэдээллийг мэдээлээгүй, бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

	шийдвэр болох 152 мэдээллийг өөр цэсэд зөрүүлж мэдээлсэн, хэрэгжилт 89.7 хувьтай байна.										
Нийт		**2**	-	-	-	-	-	**2-**	-	-	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ		1			1			
	НИЙТ		**1**			**1**			

Говь-Алтай аймаг дахь
ТӨРИЙН АУДИТЫН
ГАЗАР